

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**D. D. Emanuelis Gonzalez Tellez, In Inclyta Salmanticensi
Academia Collegii Majoris Conchensis Alumni, &
antiquioris vespertinæ Sacrorum Canonum Cathedræ
propriarii Interpretis; in Pinciano Sanctæ ...**

Additis Notis uberioribus ab Historia, & Chorographia

Complectens Librum Qvintum

González Téllez, Emanuel

Francofurti Ad Moenum, 1690

Capvt XXXVII. a Idem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74544](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74544)

2. ^d Recipit pretium.) Unde secundum leges civiles emptor tenetur prius offerre pretium, quam venditor rem venditam tradat, *l. Iulianus, §. offerre ff. de action. empti*; fortiusque ostenditur venditio, quando pretium rei precedit eius traditionem. Ratio est, quia traditio rei potest referri ad

plures contractus: sed interventio pretii solam emptionem respicit.

^e Officiales) Id est vicarios, ut notavi supra in titul. de offic. Vicarii.
^f Investitura.) Hanc ultimam partem exposui supra in cap. cum Ecclesia.

CAPUT XXXVI.

Idem

PER tuas nobis litteras intimasti, quod cum D. lator presentium vellet in Subdiaconum ordinari, & certum titulum non haberet, quendam presbyterum exoravit, ut ipsum ad Ecclesiam suam ^b titulum ^c presentaret: quod cum ille facere recusaret, ipse illi firmiter repromisit, quod nunquam, si presentaret eundem, in Ecclesia sua aliquam peteret portionem: & sic ad presentationem ipsius extitit ordinatus, nec, ut asserit, in hoc se egisse illicitum aliquid intellexit. Unde cum postmodum vellet in Diaconum promoveri, Episcopo commoneante, ne quis interveniente promissione aliquam ordinatus accederet, idem recordatus promissionis istius, a susceptione ordinis Diaconatus cessavit, hoc tibi humiliter confitens, & per te postulans edoceri, utrum ex compromissione huiusmodi reus esset, & an liceret eidem in suscepto Subdiaconatus ordine ^d ministrare, & ad ordines ascendere ulteriores: unde fraternitas tua duxit Ap. Sed oraculum requirendum. Nos igitur inquisitioni tuae taliter respondemus, quod nisi cum eo fuerit misericorditer dispensatum, nec ad ordines superiores ascendere, nec in suscepto debet ordine secundum rigorem canonicam ministrare.

NOTÆ.

1. ^a Idem.) Ita etiam legitur in quarta collectione, sub hoc titul. cap. 1. nullibi tamen exprimitur cui referibat Pontifex.

^b Titulum.) Id est Ecclesiam, juxta tradita late in cap. 4. de prob.

^c Presentaret.) Juxta morem antiquum, secundum quem Parochus coadjutorem presentabat, parte sui beneficii illi assignata, ut probavi in cap. extirpando, de Prebend.

2. ^d Ministrare.) Quia suspensus erat, cum simoniace ordinatus esset, non quia absque titulo, seu cum titulo falso promotus fuisset; nam ex eo suspensionem non incurrerat, ut probavi in cap. 4. de prob. sed propter pactum initum ipso cum presbytero non petendi portionem aliquam fructuum in ipsa Ecclesia, ut similiter in cap. final. hoc titul. eadem suspensio incurritur ab eo, qui pacto convento promisit se non presbiturum necessaria ab Episcopo ordinante, qui illi de necessariis providere cogebatur, juxta tradita in dict. cap. 4. nam cum iste remisit quid temporale, videlicet partem fructuum, seu sustentationem sibi debitam, ut spirituale, id est sacrum ordinem, assequeretur, ideo simoniam commisit; nam remittere idem est

ac dare: probant in terminis textus in cap. alia 8. quest. 3. cap. veniens, el 2. de restibus. Faciunt textus in l. si mulier. 10. ff. de condit. caus. dat. l. qui etiam, ff. de calumn. Docent Ugolinus de simonia tabul. 4. num. 3. Quaranta in summa Bul. verbo Ordo, Gibalinus de simon. cap. 16. consec. 5. Unde deducunt Suarez tom. 1. de relig. lib. 4. de simon. cap. 38. num. 5. Azor lib. 12. instit. moral. 3. part. cap. 15. quest. 1. hanc suspensionem etiam incurrere eum, qui extraneo sibi constituenti patrimonium ad suscipiendos sacros ordines, promittit se nihil unquam petiturum. Sed contrarium, immo in hoc pacto restituendi patrimonium, aut non petendi ab eo, qui illud ad ordines suscipiendos constituerat, nullam committi simoniam, nec per consequens suspensionem incurrere, docuerunt Nanarrus ad titul. de temporibus ordin. consil. 17. Toletus lib. 1. summa, cap. 48. num. 6. Castropalao tract. 17. oper. moral. disput. 3. punct. 3. num. 2. Garcia 2. part. de benefic. cap. 5. num. 165. Diana part. 2. tract. 2. resol. 5. Barb. de potest. Episcopi alleg. 20. num. 29. alii congesti à Gibalino dict. consec. 5. quia ista constitutio patrimonii non est aliquid spirituale, nec vera presentatio ad sacros ordines, ut que in hoc textu precessit; unde non potuit committi simonia, & per consequens nec incurri suspensio, de qua in hoc textu.

CAPUT XXXVII.

Idem.

CONSULERE. Et infra: Quicumque ^b vicedominatum, vel aliam ecclesiasticam administrationem per pecuniam administrare voluerint, tam ementes, quam vendentes cum Simone magno percelluntur, & ab illa Ecclesia, in cuius contumeliam dare pecuniam, & accipere voluerint, justè excluduntur.

NOTÆ.

NOTÆ.

1. a **I**dem) Ita etiam legitur in quarta collectio-
ne, sub hoc titulo, cap. 2. nullibi tamen exprimi-
tur cui rescribat Innocentius, nec inter ejus
epistolas hucusque excusas textus hic reperitur.
b **Vicedominatum.**) Vicedominus accipitur
in jure canonico pro ea persona, quam constituit
Episcopus pro hospitibus recipiendis, & eleemo-
sinarum distribuendis, aliisque rebus Ecclesie
peragendis, quem si Episcopus non designabat,
olim Clerus eligebat, cap. volumus, cap. Diaconi,
89. dist. & aliquando jurisdictionem exercebat,
ut constat ex lib. 3. Capituli Caroli, cap. 26. ibi:
Mandet Comes, vel Abbat, vel Vicedomino, vel illi
quicumque locum Episcopi, vel Abbatis tenuerit, ut
reddat ei reum. Notavit Filescus in cap. 4. §. 5. de
offic. Ordin. & plura congeserunt P. Gregorius
in 9. cap. 5. & de ecclesiast. hierach. quest. 2. proem.
§. 5, num. 13. & nos supra in cap. 1. de calum-
niat.

COMMENTARIUM.

3. **C**ertum est, per sacros canones prohiberi
venditionem, seu quamlibet alienationem
officiorum Ecclesie, ut in canone 2. Concilii

Chalcedon. cap. Salvator, 1. quest. 3. & in tali ven-
ditione non committi simoniam contra jus divi-
num, aut naturale, omnes etiam fatentur, ut
probat Victoria in relect. de simon. cap. 16. & 17.
Circa jus ecclesiasticum communis opinio est,
simoniam in tali venditione committi, a jure cano-
nico prohibitam, dict. cap. Salvator, extravag. 2.
hoc titulo. ibi: Officiis ecclesiasticis, & quibuslibet
beneficiis. Ita cum aliis docuerunt Suarez lib. 4. de
simonia, cap. 29. num. 8. Sed noviter Gibalinus,
qui nullam veram simoniam agnoscit, ex solo ju-
re positivo asserit in venditione horum officio-
rum committi peccatum turpis lucri, & questus,
quod in propria loquutione simonia dicitur. Ita
docet Gibalinus d. quest. 20. conclus. 13. & quest. 23.
conclus. 7. Sed cum diversitas hæc opinionum tan-
tum consistat in proprietate, vel improprietate si-
monia, parum in his refellendis, vel conciliandis,
dixi inharendum, cum expressè in hoc textu,
& in dict. cap. Salvator, ut simoniaca improbe-
tur talis venditio. Illud omittendum non est,
quod cum hæc prohibitio sit tantum juris positi-
vi, poterit contraria consuetudine introduci hu-
jusmodi venditio, ut pluribus in Ecclesiis inval-
uit circa venditionem officii Janitoris, vulgò
Pertigero, & similia.

CAPVT XXXVIII.

Idem. a in Concilio Later.

Sicut pro certo didicimus, in plerisque locis, à plerisque personis quasi columbas
in templo vendentibus fiunt exactiones, & extorsiones turpes, & pravæ
pro b consecrationibus Episcoporum, c benedictionibus Abbatum, & ordinibus
clericorum: estque taxatum, quantum sit isti, vel illi, quantumve alteri, vel alii per-
solvendum: & ad cumulum damnationis maioris, quidam turpitudinem & pravita-
tem hujusmodi nituntur defendere per consuetudinem longo tempore observa-
tam. Tantum igitur abolere volentes ab usum, d consuetudinem hujusmodi, quæ
magis dicenda est corruptela, penitus reprobamus, summiter statuentes, ut pro his,
sive conferendis, sive e collatis, nemo aliquid quoquam prætextu exigere, aut
extorquere præsumat: alioquin & qui receperit, & qui dederit hujusmodi pretium
omnino damnatum, cum Giezi, & Simone condemnentur.

NOTÆ.

1. a **L**ateranensi.) Generali videlicet celebrato
sub Innocent. III. ubi cap. 64. reperitur
textus hic, & canonem hunc confirmavit Ho-
nor. III. in cap. 2. hoc titulo. 5. collect. ubi ita scribit:
Cupiditati quorundam, qui quasi columbas in tem-
plo vendentes, facere solent exactiones, & extorsiones
turpes, & pravas pro consecrationibus Episcoporum,
benedictionibus Abbatum, & ordinationibus clerico-
rum, pravitatem hujusmodi intendendo defendere per
consuetudinem longo tempore observatam, tam in
Lateranensi, quam in generali Concilio fuit salubriter
obviatum, consuetudine hujusmodi, que corruptela
magis dicenda est, penitus reprobata, & statuta, ut ne-
mo pro his, sive conferendis, sive collatis, aliquid quo-
cumque prætextu exigere, aut extorquere præsumat.
Nos igitur utriusque Concilii constitutionibus inharen-

tes, auctoritate præsentium firmiter inhibemus, ne quis
pro benedictione, sive installatione Abbatum, qui ad mo-
nasterii vestri regimen fuerint assumendi, præsumat
aliquid à vobis exigere, aut prætextu cujusquam con-
suetudinis extorquere: vobis nihilominus indulgentes,
ne quid inviti ob causas dare teneamini supra dictas.

b **Consecrationibus.**) De quibus egi in cap. 1.
hoc titulo.

c **Benedictionibus.**) De quibus agemus infra in
cap. ne Dei Ecclesia.

d **Consuetudinem.**) Textum hunc exposui, &
commentarium dedi supra in cap. ad nostram.

e **Collatis.**) Dummodo quæ postea dantur,
non gratuito dentur; nam gratuitam donatio-
nem approbavit Gregorius in cap. 1. hoc titulo. ubi
notavi.